

Stichting Welzijn Het Bolwerk

***ferbynt* en beweecht minsken**

Uitvoeringsplan Nieuw beleid Dantumadiel

Inhoud

Planevaluatie	3
---------------------	---

Korte beschrijving van de interventie	3
Probleemanalyse & huidige situatie	3
Uitkomsten dorpenronde	3
Gewenste situatie	4
Doel van de interventie	4
Doelgroep	4
Context	4
Betrokkenen.....	4
Aanpak en componenten	4
De te verwachten effecten	5
PROCES– en PRODUCTEVALUATIE.....	5

Planevaluatie

Datum: Maart 2024

Looptijd interventie: oktober '23 – medio '25

Uitvoerende organisatie: Welzijn Het Bolwerk

Korte beschrijving van de interventie

In de eerste helft van 2021 heeft het college van Dantumadiel nieuw Welzijnsbeleid vastgesteld in de kadernotitie: Mienskip oan 'e basis! Naar een nieuw welzijnsbeleid Dantumadiel 2022-2025. De Mienskip is het fundament waarop Doarpsomtinkers en vrijwilligers van onderop bouwen aan een vraaggericht en dekkend welzijnsaanbod.

De invulling van dit nieuwe beleid is gericht op het creëren van de functie van Doarpsomtinker en Doarps helper. Met daarbij behorende Doarpsontmoetingsplakken. Dit doen we per dorp/cluster en komen zo tot een effectieve werkwijze.

Hiervoor worden opbouwwerkmethodieken ingezet. De basismethodiek is de ABCD-methode en in de uitvoering worden de DESTEP, SWOT-Analyse en de S&A methode ook ingezet.

Er blijft nog een beperkte ondersteuningsstructuur overeind met de thema's ouderen/volwassenen, Mantelzorg, Vrijwillige Inzet en Samenlevingsopbouwwerk.

Probleemanalyse & huidige situatie

Welk probleem dient de interventie aan te pakken?

Met het nieuwe beleid zal Welzijn Het Bolwerk meer op afstand komen van de inwoners en zullen de dorpen zelf de regie moeten pakken om het welzijnsaanbod op peil te krijgen en te houden.

Wat is de huidige situatie?

In de voorgaande jaren had Welzijn Het Bolwerk vanuit de verschillende thema's (Volwassen/ouderen, Mantelzorg, Vrijwillige Inzet, Jongerenwerk en Samenlevingsopbouwwerk) een breed ondersteuningsaanbod voor de inwoners van de gemeente Dantumadiel. Met het nieuwe beleid is deze ondersteuningsstructuur beperkt en zullen de inwoners dit grotendeels zelf op moeten pakken.

Inzet was dat de gemeente de dorpen/inwoners begin 2022 op de hoogte zou stellen en dat vervolgens Het Bolwerk aan de slag kan om de implementatie van het nieuwe beleid in Dantumadiel te realiseren. Dit is nog steeds niet aan de orde en besloten is zelf, als Het Bolwerk, niet meer af te wachten en een begin te maken met deze realisatie.

In deze onzekere overgangsfase ervaren de Mienskipswurkers dat het oude beleid moet worden afgebouwd en het nieuwe opgestart. Aan de hand van dit nieuwe beleid heeft er eind 2023 een zogeheten 'dorpenronde' plaatsgevonden. Aan de hand van deze dorpenronde zijn de plannen van het nieuwe beleid gedeeld met de dorpsbelangen uit de gemeente Dantumadiel (de Westereen hierbuiten gelaten). Tijdens deze dorpenronde is besproken of de dorpsbelangen op de hoogte waren en hoe zij tegen het concept van de 'doarpsomtinker' aankeken.

Uitkomsten dorpenronde

Tijdens de uitgevoerde dorpenronde zijn er verschillende geluiden opgehaald uit de verschillende dorpen. De dorpen zijn van mening dat een initiatief pas werkt op het moment dat er aangesloten wordt bij initiatieven vanuit de dorpen zelf. Drie dorpen hebben hierin aangegeven hulp te willen bij bewonersparticipatie. Ook hebben dorpen aangegeven meer activiteiten te willen voor de jongeren in het dorp. Dit zijn beide openingen om op in te spelen en bij aan te sluiten.

Gewenste situatie

In ieder dorp in de gemeente Dantumadiel is er een doarpsomtinker met voldoende assistentie vanuit de Doarpshelpers. Hierbij zal er voldoende draagvlak gecreëerd zijn vanuit het dorp met een breed vrijwilligersnetwerk. Om dit draagvlak te kunnen realiseren is het van groot belang dat er eerst aangesloten wordt bij kleine initiatieven die vanuit de dorpen zelf komen. Vervolgens kan er gekeken worden naar uitbreiding van de taken. De Mienskipswurkers ondersteunen de dorpen bij de realisatie hiervan en kunnen gebruik maken van de eigen ondersteuningsstructuur en die van andere organisaties.

Doel van de interventie

Momenteel is in Nederland een transitie gaande van een verzorgingsstaat naar een participatiesamenleving. Hierin wordt van inwoners steeds meer gevraagd om zelf te doen. Ook zaken als langer thuiswonen zorgen voor een grotere hoeveelheid hulpvragen. De doarpsomtinkers en Doarpshelpers moeten ervoor zorgen dat deze hoeveelheid vragen worden opgelost vanuit de dorpen zelf met ondersteunen van de Mienskipswurkers van het Bolwerk.

Hierbij wordt er meer gevraagd van het sociale kapitaal en zelfregie van de inwoners.

Benoemde subdoelen zijn:

1. Bereiken van zoveel mogelijk inwonerdoelgroepen om mee te denken in het proces van realisatie.
2. De dorpsinwoners zelf de regie geven voor de invulling van de Doarpsontmoetingsplakken.

Doelgroep

Primair gaat het om alle inwoners van de gemeente Dantumadiel. Secundair om die inwoners die in het kader van inclusieve samenleving mee kunnen doen in de Doarpsontmoetingsplakken en/of geholpen/ondersteunt worden door de Doarpsontmoetingsplakken, de Doarpsomtinkers en/of de Mienskipswurker en andere organisaties.

Context

De context waarbinnen deze interventies worden gedaan, is enerzijds nieuw welzijnsbeleid en anderzijds een bezuiniging op het welzijnswerk. Dat er meer door de inwoners zelf wordt opgepakt en minder professionele signalering en ondersteuning is.

Betrokkenen

Te beginnen met de inwoners van de dorpen, waar ook de dorpsbelangen en de besturen van het dorpshuis onder vallen. Doarpsomtinkers van oud Ferwerderadiel en Kollumerland hebben aangegeven graag hun expertise en ervaringsdeskundigheid in willen zetten voor kennisoverdracht en mogelijke hiaten, maar ook voor het aankaarten van het belang van de interventie. Dit kan ook resulteren in meer draagvlak vanuit de inwoners.

Zowel de jongerenwerkers, als de Buurtsportcoaches van team FRL geven, samen met het Mienskipswurk, invulling aan activiteiten vanuit het nieuwe welzijnsbeleid.

Waar mogelijk wordt de wethouder uitgenodigd aan te schuiven.

Aanpak en componenten

Gebruik wordt gemaakt van de volgende methodieken DESTEP, ABCD en SNA. De precieze invulling hiervan is te lezen in bijlage 1, 2 en 3.

De DESTEP is gebruikt om een analyse van het dorp te maken met daarbij het verkregen inzicht van het sociale kapitaal van het dorp.

De uitkomsten van de DESTEP en de bijbehorende SWOT- analyse zijn gebruikt om met de dorpen in gesprek te gaan.

DE ABCD-methode wordt vervolgens ingezet om met inwoners in gesprek te gaan en te kijken wat zij vinden wat er nodig is om het dorp leefbaar te maken/houden en hoe meer actief burgerschap te creëren.

Er wordt gezocht naar initiatieven vanuit de bewoners waarbij aangesloten kan worden. Vanuit dit startpunt kan er gekeken worden naar een verdere vraag vanuit een dorp. Daarbij ook de doelgroepen betrekken die minder of niet zichtbaar zijn. De rollen zijn verschillend voor de inwoners van partner, initiatiefnemer, gebruiker, schakel en leverancier. (Zie SNA methode). De tijdsinvestering is afhankelijk van de rol die zij hebben.

Ook mede door aan te sluiten bij bestaande initiatieven wordt er voldaan aan de wens van de dorpsbelangen, wat kan resulteren in meer draagvlak vanuit de dorpen. Aan de hand van deze initiatieven kan er door de hele gemeente gepraat worden met dorpsinwoners en getoetst worden waar het meeste draagvlak aanwezig is voor de dorpsontkokers, Dorpsshelers en Dorpsontmoetingsplaatsen.

De te verwachten effecten

De te verwachte effecten van de inzet van de interventies zijn:

1. Bevordert de participatie, de zelfregie en de (samen)redzaamheid van inwoners in de dorpen.
2. Versterkt de (informele) netwerken in een dorp.
3. Sociaal kapitaal van een dorp vergroten.
4. Stille doelgroep meer onder de aandacht krijgen.

PROCES- en PRODUCTEVALUATIE

Procesevaluatie

Met een procesevaluatie wordt nagaan of activiteiten op de juiste wijze en naar tevredenheid zijn uitgevoerd. Om zo te weten wat goed ging bij de uitvoering, maar ook wat tegenviel of niet gelukt is. Daarnaast wordt onderzocht waarom bepaalde activiteiten achterblijven bij de verwachtingen. Om voldoende gegevens over het proces te verzamelen, is het van belang dat de procesevaluatie al tijdens de uitvoeringsfase van start gaat.

Een procesevaluatie geeft inzicht in:

- Het verloop van het project (de implementatiestrategie)
- Het verloop van de activiteiten uit het activiteitenplan
- De samenwerking met andere partijen, afdelingen of personen
- De kosten van het project
- De benodigde tijd van het proces
- Het aantal mensen dat bereikt is
- De ervaringen van samenwerkingspartners en doelgroepen
- De succes- en faalfactoren van het project
- De voorwaarden voor een vervolg

Onderzoeksvraag bij de procesevaluatie is:

Dragen de DESTEP-, ABCD- en SNA-methoden bij aan de realisatie van de Dorpsontmoetingsplaatsen en Dorpsontkokers en worden ook de doelgroepen die vaak minder in beeld zijn hierbij genoeg betrokken?

Deelvragen:

- Hoe ziet de uitvoering van het innovatief ontwerp eruit?
- Worden de inwoners en gemeente voldoende betrokken bij het proces?
- Wat zijn de knelpunten?
- Welke onvoorziene neveneffecten kunnen zich er voordoen?

- Op welke wijze zou moeten worden bijgestuurd?
- Wat is de precieze werking van de interventie?
- Wie, wat waar waarom en hoe

De aard van procesevaluatie

Het is geen wetenschappelijk onderzoek maar bedoeld om de bruikbaarheid, toegankelijkheid en de specificiteit te onderzoeken bij een groep aanwijsbare burgers, gemeentes en welzijnswerk. Dit onderzoek vindt in een regulatieve cyclus plaats.

Periodiek peiling

De duur van het project is een jaar en gedurende het jaar vinden er na elke fase in het plan met alle betrokken stakeholders evaluatiemomenten plaats. Aan de hand van de uitkomsten kan de uitvoering bijgesteld worden.

Procesevaluatie en beïnvloeding van uitvoerenden

De Mienskipswurkers ondersteunen de uitvoerenden met behulp van de genoemde methodieken bij de implementatie en realisatie van de Doarpsontmoetingsplakken en Doarpsomtinkers. De beïnvloeding is alleen om zoveel mogelijk doelgroepen uit het dorp te betrekken bij de uitvoering. Tussentijds gaan de Mienskipswurkers vanuit het gemaakte stappenplan per dorp een stand van zaken rapporteren en waar nodig het proces bijsturen om het gewenste resultaat te behalen wat aansluit bij het dorp.

Rol van het welzijnswerk

Het welzijnswerk is de aanjager en in eerste instantie de kartrekker van het innovatief ontwerp. Tijdens het proces zal de rol van het welzijnswerk meer verschuiven naar ondersteuner. Door eerst aan te sluiten bij initiatieven die vanuit dorpsbewoners zelf geïnitieerd worden, kan er meer draagvlak voor de plannen gecreëerd worden. Ook wordt er van welzijnswerk verwacht betrokkene ketenpartners in te schalen. Denk hierbij aan de buurtsportcoaches, andere doarpsomtinkers uit omliggende regionen en de wethouder zal hierin betrokken worden.

Rol van de inwoners

Door in eerste instantie aan te sluiten bij initiatieven en vragen van inwoners zelf wordt er een meedenkende en actieve houding van inwoners verwacht. Op het moment dat er meer draagvlak gecreëerd is vanuit de inwoners zal er getoetst worden hoe er een juiste invulling kan worden gegeven aan de doarpsomtinkers en Doarpsontmoetingsplakken.

Rol van de gemeente

Er wordt bij de gemeente een veranderingstraject ingezet, zodat zij op co-creatie met de burgers kunnen inzetten. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de uitvoering van het Sociale Domein. Dit houdt in dat de gemeente zijn rol als ondersteuner en faciliteerder behoudt.

Methodes van monitoring

De methodes voor het monitoren van het implementatieproces zal deels bestaan uit een open interview, observaties en documentenanalyses (bv. verslagen van bijeenkomsten).

Productevaluatie

De beoordeling van het resultaat zelf. Hierbij gaat het om de vraag of het doel is bereikt, gaan inwoners mee in dit veranderproces, passen de doelen bij de beginsituatie, waren de werkdoelen goed gekozen?

Waren de (werk) doelen realistisch en zinvol?

Doelvraag bij de evaluatie bestaat uit twee onderdelen. Het gaat om het proces van de interventie en het resultaat van de interventie.

Onderzocht wordt of de methodieken voldeden aan de verwachtingen van de inwoners, de Mienskipswurkers en de gemeente Dantumadiel en aansluit bij de vooraf gestelde doelen en

resultaten. Tevredenheid is belangrijk. Onderstaand schema geeft de productevaluatie onderdelen weer.

Evaluatie Doel	1. In hoeverre hebben de interventies DESTEP, ABCD en SNA bijgedragen tot het maken van een verbinding tussen inwoners en gemeente bij de invoering en realisatie uitvoering van de Dorpsontmoetingsplakken en Dorpsomtinkers? 2. Zal dit resulteren in een blijvende werkwijze voor de gemeente en de inwoners, met daarbij het welzijnswerk als faciliteerder en begeleider van het proces?
Succes factoren	Bereidheid tot leren en veranderen van inwoners, gemeente en Mienskipswurkers. Draagvlak vanuit het gemeentelijk organisatie en politiek. Mogelijkheden voor de Mienskipswurkers ermee aan de slag te gaan, waarbij de inwoners van het dorp de leiding hebben, bepalend zijn.
Bron	Deelnemers aan het hele proces van implementatie nieuwe welzijnsbeleid (inwoners, Mienskipswurkers) Met draagvlak vanuit de ambtenaren, wethouders en de politiek.
Methode	DESTEP, ABCD en SNA. Zie daarvoor bijlage 1,2 en 3.
Uitvoerder	De Mienskipswurker en de deelnemers aan de methodieken; de dorpsinwoners zelf
Wanneer	Periode van September 2023 – augustus 2025; Op basis van de tussentijdse evaluatiebijeenkomst.
Budget	Regulier budget van de gemeente voor uren en activiteitendoor de Mienskipswurkers.

Vanuit het Werkplan van Het Bolwerk zijn de volgende zaken benoemd:

Instrument	Frequentie	Ureninzet	Fasering	Expertise
DESTEP & SWOT	Per dorp of cluster van dorpen	Eenmalig, inzet per analyse 8 uur.	Afronding eind 2023	Intern bij de Mienskipswurkers.
ABCD en SNA-methode	Is afhankelijk van het dorp	Per dorp of cluster 260 uur inzet van Het Bolwerk	Start vanaf juni '24	Intern bij Mienskipswurkers